

**การศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก
ในทารกอายุ 6 เดือนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3**

สุจิตรา บางสมบุญ, ชัยวัฒน์ อภิวันทนา และพรทิพย์ รักคำมี

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบ Cross-sectional study ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในทารกอายุ 6 เดือนที่มารับบริการที่คลินิกตรวจสุขภาพเด็กดี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 3 ในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2557 – 30 กันยายน 2558 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองและแบบบันทึกข้อมูลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ Chi-Square และ Odd ratio ผลการวิจัยพบว่า ทารกอายุ 6 เดือนจำนวนทั้งสิ้น 255 คน พบเด็กที่มีภาวะโลหิตจางร้อยละ 18 และเข้ากับเกณฑ์วินิจฉัยภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก (Iron Deficiency Anemia=IDA) จำนวน 9 คนคิดเป็นความชุก 3.5 ต่อ 100 ประชากร โดยทารกจำนวนดังกล่าวนี้ทั้งหมดมีประวัติการกินนมแม่อย่างเดียว และมารดาไม่ได้กินยาเสริมธาตุเหล็กขณะตั้งครรภ์ จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของทารกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ อายุของมารดา ($p=0.002$), รายได้ครอบครัว ($p=0.01$), ประวัติการคลอดของมารดา ($p=0.03$), การไม่ได้รับยาเสริมธาตุเหล็กหลังคลอดของมารดา ($p=0.04$) และการเจ็บป่วยของทารกในช่วง 6 เดือนแรก ($p=0.04$) โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะ IDA ครั้งนี้ เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นเท่านั้น อาจไม่สามารถบอกถึงปัจจัยเสี่ยงทั้งหมดได้ แต่ทำให้ทราบปัจจัยบางอย่างที่สามารถส่งเสริมและป้องกันภาวะ IDA ได้ เด็ก หากในอนาคตมีการศึกษาในเด็กจำนวนมากขึ้นและครอบคลุมปัจจัยอื่นๆหรือการทำวิจัยเชิงคุณภาพ น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวางแผนนโยบายต่างๆ ในการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในเด็ก